

Re-Accredited by NAAC with 'A' Grade

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉધના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Fax : +91 - 261 - 2227312

E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

-: પરિપત્ર :-

વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ થી અમલમાં આવનાર ટી.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર -૫ અને ૬ (રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ) નાં અભ્યાસક્રમ સંદર્ભે કૃતિ પસંદગી તથા ગુજરાતી ફરજિયાત અને પેપર- ૧૧ થી ૨૨(બી) માં સંદર્ભો સહિત એકમો નક્કી કરવા ગુજરાતી વિષયની નીમેલ પેટાસમિતિની તા.૨૯/૦૪/૨૦૨૨ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૧ મુજબ તૈયાર કરેલ અભ્યાસક્રમ ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસ સમિતિનાં ચેરમેનશ્રીએ બોર્ડવતી અને વિનયન વિદ્યાશાખાની મંજૂરીની અપેક્ષાએ વિનયન વિદ્યાશાખાવતી વિનયન વિદ્યાશાખાનાં અધ્યક્ષશ્રીએ મંજૂર કરી એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણ એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૦૨/૦૬/૨૦૨૨ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૦૬ થી સ્વીકારી મંજૂર કરેલ છે. જેની આથી જાણ કરવામાં આવે છે.

ગુજરાતી વિષયની નીમેલ પેટાસમિતિની તા.૨૯/૦૪/૨૦૨૨ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૧

:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, શૈક્ષણિક વર્ષ -૨૦૨૨-૨૩ થી અમલમાં આવનાર ટી.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર-૫ અને ૬(રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ)નાં અભ્યાસક્રમ સંદર્ભે ગુજરાતી ફરજિયાત અને પેપર-૧૧ થી ૨૨(બી) માં સંદર્ભ સૂચિ અને એકમો સહિતની વિગતો પેટાસમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ છે જે આ સાથે સામેલ છે.

એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૦૨/૦૬/૨૦૨૨ની ઠરાવ ક્રમાંક: ૦૬

:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ થી અમલમાં આવનાર ટી.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર -૫ અને ૬(રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ) નાં અભ્યાસક્રમ સંદર્ભે કૃતિ પસંદગી તથા ગુજરાતી ફરજિયાત અને પેપર-૧૧ થી ૨૨(બી)માં સંદર્ભો સહિત એકમો નક્કી કરી ગુજરાતી વિષયની નીમેલ પેટાસમિતિની તા.૨૯/૦૪/૨૦૨૨ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૧ મુજબ તૈયાર કરેલ અભ્યાસક્રમ ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસસમિતિનાં ચેરમેનશ્રીએ બોર્ડવતી અને વિનયન વિદ્યાશાખાની મંજૂરીની અપેક્ષાએ વિનયન વિદ્યાશાખાવતી વિનયન વિદ્યાશાખાનાં અધ્યક્ષશ્રીએ મંજૂર કરી એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ સ્વીકારી ટી.વાય.બી.એ.સેમેસ્ટર-૫ અને ૬(રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ) નાં ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ મંજૂર કરવામાં આવે છે.

(બિડાણ: ઉપર મુજબ)

ક્રમાંક : એસ./પરિપત્ર/ગુજરાતી /સિલેબસ/૧૧૩૪૮/૨૦૨૨

તા. ૦૪-૦૬-૨૦૨૨

ઈ.યા. કુલસચિવ

પ્રતિ,

૧) વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ,

.....આપશ્રીની કોલેજના સંબંધિત શિક્ષકોને જાણ કરી અમલ કરવા સારૂ.

૨) અધ્યક્ષશ્રી,વિનયન વિદ્યાશાખા.

૩) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

૪) કો-ઓર્ડિનેટરશ્રી, એક્ષટર્નલ યુનિટ, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારૂ.

वीर नर्मद दक्षिण गुजरात युनिवर्सिटी, सुरत

REGULAR / EXTERNAL

टी.वाय.बी.अे तथा टी.वाय.बी.डोम.

गुजराती विषयनो अभ्यासक्रम

वर्ष -२०२२-२०२३, २०२३-२०२४, २०२४-२०२५

सेमेस्टर- ०५ अने ०६

टी.वाय.बी.એ. (સેમેસ્ટર-૫)

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

વર્ષ ૨૦૨૨ -૨૦૨૩ , ૨૦૨૩ -૨૦૨૪ , ૨૦૨૪-૨૦૨૫

CORE COMPULSORY COURSE IN GUJARATI -005 A

ભાષા-સાહિત્ય કૌશલ-005 A

કૃતિ : 'જનમટીપ' - ઈશ્વર પેટલીકર

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતનો ભવ્ય સાંસ્કૃતિક વારસો અને

તેની વિશેષતાઓનો પરિચય મેળવી શકે.

એકમ-૧. સર્જકનું જીવન કવન

એકમ-૨. 'જનમટીપ' નવલકથાનો અભ્યાસ

એકમ-૩. 'જનમટીપ' નવલકથામાં પ્રગટતી પ્રાદેશિકતા, સામાજિક સાંસ્કૃતિક સમસ્યાઓ

એકમ-૪. અભિવ્યક્તિરીતિ અને પૂર્વાપર સંદર્ભ

સંદર્ભ : ૧. 'જનમટીપ' - ઈશ્વર પેટલીકર, નવભારત પ્રકાશન.

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૩. નવલકથા - શિરીષ પંચાલ

૪. નવલકથા - પ્રવીણ દરજી

૫. 'જનમટીપ' - આસ્વાદ અવબોધ, આદર્શ પ્રકાશન

૬. કથાસર્ગ - મણિલાલ. હ. પટેલ

૭. ગુજરાતી નવલકથા - રઘુવીર ચૌધરી, રાઘેશ્યામ શર્મા

અથવા (વિકલ્પ)

પ્રત્યાયન કૌશલ - ૦૫ (બી)

CORE COMPULSORY COURSE IN GUJARATI-005 B

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ અહેવાલ લેખન અંગેનો પરિચય મેળવી શકે.

એકમ-૧. અહેવાલ લેખન

અહેવાલ લેખનનું મહત્વ

ધંધાકીય અહેવાલનો પરિચય

અહેવાલ લેખનના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો.

એકમ-૨. ધંધાકીય અહેવાલનાં પ્રકાર

(વ્યક્તિગત અને સમિતિ અહેવાલનાં નમુના)

એકમ-૩. પ્રશ્નાવલિનો પરિચય

પ્રશ્નાવલિનું માળખું

પ્રશ્નાવલિનાં વિવિધ નમૂના

એકમ-૪. કમ્પ્યુટરનો અભ્યાસ

કમ્પ્યુટરનું મહત્વ અને ઉપયોગ

કમ્પ્યુટરના ફાયદા - ગેરફાયદા

સંદર્ભ : ૧. વાણિજ્ય પત્ર વ્યવહાર - પોપ્યુલર પ્રકાશન

૨. પ્રત્યાયન કૌશલ - પોપ્યુલર પ્રકાશન

૩. વાણિજ્ય પત્રવ્યવહાર- દક્ષિણ ગુજરાત પ્રા.પુસ્તક પ્રકાશન.

ટી.વાય બી.એ. સેમેસ્ટર-૦૫

CORE COURSE -11

ગુજરાતી પેપર-૧૧ સાહિત્ય સ્વરૂપ – ટૂંકી વાર્તા

કૃતિ- 'વાર્તાવિશેષ કુન્દનિકા કાપડીઆ' –સં. હિમાંશી શેલત

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી વાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપનો પરિચય મેળવે

એકમ-1. ટૂંકી વાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપ પરિચય, ઘટકત્વ, લક્ષણો.

એકમ-2. ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપનો વિકાસ તથા

ટૂંકીવાર્તાનો એકાંકી સ્વરૂપ સાથેનો સંબંધ.

એકમ-3. વાર્તાવિશેષ કુન્દનિકા કાપડીઆની વાર્તાઓ (પસંદગીની દસ)

એકમ-4. વાર્તાવિશેષ કુન્દનિકા કાપડીઆની વાર્તાઓમાં અભિવ્યક્તિરીતિ.

(પસંદગીની વાર્તાઓ દસ)

૧. વિદાય	૬. તો ?
૨. પુનરાગમન	૭. ફરી વરસાદ
૩. જરા ઊભા રહે તો...	૮. કાગળની હોળી
૪. સુખ	૯. સજા
૫. સાથ	૧૦. જવા દઈશું તમને

સંદર્ભ ; ૧ 'વાર્તાવિશેષ કુન્દનિકા કાપડીઆની વાર્તાઓ'–સં. હિમાંશી શેલત,અરુણોદય પ્રકાશન

૨. ટૂંકીવાર્તા અને હું – શબ્દસૃષ્ટિ, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

૩ શોધ ગંગા – ઓનલાઈન

૪. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા – જયંત કોઠારી

૫. ટૂંકીવાર્તા – વિજય શાસ્ત્રી

૬. ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપ સ્વાધ્યાય - શ્રેણી સં. બળવંત જાની

CORE COURSE- 12

ગુજરાતી પેપર- ૧૨ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં ઇતિહાસનો પરિચય મળશે.

એકમ-1. (અ) મધ્યકાલીન તથા અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ.

(બ) અર્વાચીન સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો

એકમ-2. સુધારકયુગ તથા પંડિતયુગ :

(અ) સુધારકયુગને ઘડનારાં પરિબળો તેમજ લાક્ષણિકતાઓ.

(બ) પંડિતયુગને ઘડનારાં પરિબળો તેમજ લાક્ષણિકતાઓ

એકમ-3. સુધારકયુગ અને પંડિતયુગનાં સર્જકો

(અ) નર્મદ (બ) નવલરામ (ક) ગોવર્ધનરામ (ડ) કાન્ત

એકમ-4. સુધારકયુગ અને પંડિતયુગની કૃતિઓ

‘મિથ્યાભિમાન’, ‘ભદ્રંભદ્ર’, ‘કલાપીનો કેકારવ’, ‘મહારાં સોનેટ’

સંદર્ભ : ૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય - યુનિ.,ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.

૨. એકાંકી અને ગુજરાતી એકાંકીઓ , જયંત કોઠારી , ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન

૩. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – બહેચરભાઈ પટેલ , યુનિ.,ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.

૪. સાહિત્ય સ્વરૂપ સ્વાધ્યાય- શ્રેણી – બળવંત જાની

૫. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – સાહિત્ય પરિષદ

૬. સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી – સુમન શાહ

૭. કવિતાનો સૌન્દર્યલોક – જગદીશ ગૂર્જર

CORE COURSE - 013

ગુજરાતી પેપર- ૧૩ ગ્રંથકારનો અભ્યાસ

કનૈયાલાલ માણેકલાલ મુનશી - કૃતિ પરિચય : 'પૌરાણિક નાટકો'

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યનાં ગ્રંથકારનો પરિચય મળશે.

એકમ-1. ગ્રંથકારનું જીવન, વ્યક્તિત્વ ઘડનારાં પરિબલો.

એકમ-2. ગ્રંથકારનું સમગ્ર સાહિત્ય સર્જન.

એકમ-3. કૃતિ પરિચય : પૌરાણિક નાટકોમાં સંવેદન વૈવિધ્ય

એકમ-4. પૌરાણિક નાટકોમાં અભિવ્યક્તિ રીતિ

સંદર્ભ : ૧. પૌરાણિક નાટકો - કનૈયાલાલ માણેકલાલ મુનશી, ગૂર્જરપ્રકાશન

૨. મુનશીનો વૈભવ - દીપક મહેતા

૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - બહેચર ભાઈ પટેલ

૪. અસ્મિતાનો ઉદગાતા- મુનશી - જગદીશ ગુર્જર

૫. સાહિત્યકાર મુનશી - સુહાસી

૬. મુનશીના નાટકો - બાબુ દાવલપુરા

૭. મુનશી એક નાટ્યકાર - રવીન્દ્ર ઠાકોર

CORE COURSE- 14

ગુજરાતી પેપર-૧૪. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યનાં વિવેચનના સંદર્ભે

પરિચય મેળવશે

એકમ-1. કળા અને તેના ઉપાદાન

- (અ) કળાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ અને વિભાવના
- (બ) લલિત અને લલિતેતર કળાઓનો પરિચય
- (ક) ઉપાદાન સંદર્ભે દૃશ્ય - શ્રાવ્ય કળાઓની વિશેષતાઓ.

એકમ-2.(અ) સાહિત્યની વિભાવના : પૂર્વ તથા પશ્ચિમના વિદ્વાનોની દૃષ્ટિએ

- (બ) વ્યવહારની ભાષા અને સાહિત્યની ભાષા

એકમ-3.(અ) કાવ્યનાં પ્રયોજનો : પૂર્વ તથા પશ્ચિમનાં વિદ્વાનોની દૃષ્ટિએ

- (બ) કળા અને નીતિ - વિવિધ વિચારણા.

એકમ-4. ૧. કાવ્યનું સત્ય અને વ્યવહારનું સત્ય

- ૨. સમાજ અને સાહિત્ય
- ૩. કલ્પન અને પ્રતીક
- ૪. અલંકાર અને છંદ

સંદર્ભ : ૧. સાહિત્ય વિવેચનનાં સિદ્ધાંતો - સતીશ વ્યાસ

૨. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંતો - જયંત કોઠારી

૩. સાહિત્ય વિવેચન - બહેચરભાઈ પટેલ

૪. સાહિત્ય વિવેચનનાં સિદ્ધાંતો - એબર કોમ્બી , અનુ. નગીનદાસ સંઘવી

CORE COURSE- 15

ગુજરાતી પેપર - ૧૫ ભાષાવિજ્ઞાન

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને ભાષાવિજ્ઞાનનો પરિચય મળશે.

એકમ-૧. ભાષાનો સામાન્ય પરિચય.

ભાષાની મહત્વની વ્યાખ્યાઓ, સ્વરૂપ અને લક્ષણો

ભાષાનું માનવજીવનમાં સ્થાન અને મહત્વ

ભાષાનું સમાજ અને સંસ્કૃતિના વિકાસમાં યોગદાન

એકમ-૨. ભાષા અને વાણીનો સંબંધ

ભાષા અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓ - ઐતિહાસિક, તુલનાત્મક ,વર્ણનાત્મક

એકમ-૩. માન્ય ભાષા અને બોલી, ભાષા અને લિપિ

ગુજરાતની મુખ્ય બોલીઓની ચર્ચા (સુરતી , ચરોતરી , સૌરાષ્ટ્રી, ચૌધરી)

એકમ-૪. ઉપશિષ્ટ ભાષા

નિષિદ્ધ શબ્દો (Taboo Words)

પારસી કે સાંકેતિક બોલી (Jargons)

ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ (તતસમ,તદભવ દેશ્ય , પરપ્રાંતીય , વિદેશી)

સંદર્ભ : ૧. ભાષા પરિચય – દ.ગુ.પ્રા.મંડળ

૨. ભાષા પરિચય અને ભાષા વિજ્ઞાન – કે.બી.વ્યાસ

૩. કાવ્યતત્ત્વ વિચાર – આનંદશંકર ધ્રુવ

૪. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત

૫. ગુજરાતી વ્યાકરણ - યોગેન્દ્ર વ્યાસ

CORE ELECTIVE COURSE- 16 A

ગુજરાતી પેપર - ૧૬ (A) ગુજરાતી સાહિત્ય અને પત્રકારત્વનો અભ્યાસ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યનાં પત્રકારત્વનો પરિચય મળશે

એકમ-૧. માધ્યમોની સંસ્કૃતિ

- ૧.૧. સમૂહ એટલે શું ?
- ૧.૨. પરંપરાગત લોક-માધ્યમો
- ૧.૩. સમૂહ માધ્યમો અને લોક-માધ્યમો
- ૧.૪. સમૂહ માધ્યમની વ્યાખ્યા
- ૧.૫. સમૂહ માધ્યમના વ્યાવર્તક લક્ષણો
- ૧.૬. સમૂહ માધ્યમના પ્રભાવક પરિબલો

એકમ-૨. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ

- ૨.૧. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ સ્વરૂપ, પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર
- ૨.૨. પત્રકારત્વની સંજ્ઞા- સ્વરૂપ ,પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર

એકમ-૩. ગુજરાતી પત્રકારત્વની ભાષા

- ૩.૧. સાહિત્યકાર અને પત્રકારનો અભિગમ
- ૩.૨. પત્રકારત્વમાં ભાષા
- ૩.૩. સાહિત્યની ભાષા

એકમ-૪. વર્તમાનપત્રમાં અહેવાલ – લેખન.

- વર્તમાનપત્રમાં કવર સ્ટોરી
- વર્તમાનપત્રમાં હેડલાઈન્સ
- વર્તમાનપત્રમાં તંત્રીલેખ

સંદર્ભ : ૧. સંવિદના તેજ વલય - કિશોર વ્યાસ

૨. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ – સં. કુમારપાળ દેસાઈ

૩. ગુજરાતી પત્રકારત્વ – યાસીન દલાલ

CORE ELECTIVE COURSE- 16 B

ગુજરાતી પેપર-૧૬ (બી) અન -સીન અપઠિત

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સર્જનાત્મક લેખન, ગદ્યખંડ, અલંકાર અંગેનો પરિચય મળશે.

એકમ-૧. સર્જનાત્મક લેખન

- (અ) સાહિત્ય અને સમૂહ માધ્યમ (બ) ડાયસ્પોરા સાહિત્ય (ક) દલિત સાહિત્ય
(ડ) સાહિત્ય અને સમાજ (ઈ) સાહિત્ય અને ઈન્ટરનેટ

એકમ-૨. ગદ્યખંડનું આકલન

એકમ-૩. ચાવીરૂપ સંજ્ઞાનો પરિચય

- (અ) કવિ સમય (બ) પતાકા સ્થાનક (ક) સાધારણીકરણ
(ડ) વૃત્તિમય ભાવાભાસ (ઈ) પ્રતીયમાન અર્થ

એકમ-૪. અલંકાર પરિચય

૧. ઉપમા ૨. ઉત્પ્રેક્ષા ૩. રૂપક ૪. અપહનુતિ ૫. અનન્વય ૬. સજીવારોપણ
૭. વ્યાજસ્તુતિ ૮. દૃષ્ટાંત ૯. અતિશયોક્તિ ૧૦. વ્યતિરેક

સંદર્ભ : ૧. સાહિત્યાયન - બાબુ દાવલપુરા

૨. દક્ષિણા - સં. નરેશ વાઘેલા

૩. આદર્શ ગુજરાતી વ્યાકરણ - વિશ્વનાથ પટેલ

૪. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞા કોશ - ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા

૫. કવિતાનો આસ્વાદ , છંદ અલંકાર - પ્રાધ્યાપક મંડળ

ટી.વાય.બી.એ. (સેમેસ્ટર-૬)

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

વર્ષ ૨૦૨૨ -૨૦૨૩ , ૨૦૨૩ -૨૦૨૪ , ૨૦૨૪-૨૦૨૫

CORE COMPULSORY COURSE IN GUJARATI -006 A

ભાષા-સાહિત્ય કૌશલ-006 A

કૃતિ : ' રાઈનોપર્વત' - રમણભાઈ નીલકંઠ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યકૃતિનો પરિચય મેળવી શકે.

એકમ-૧. સર્જકનું જીવન કવન, વ્યક્તિત્વ ઘડનારાં પરિબલો

એકમ-૨. 'રાઈનોપર્વત' સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન - રમણભાઈ નીલકંઠ

એકમ-૩. 'રાઈનો પર્વત'માં પ્રગટતી સામાજિક સમસ્યાઓ

એકમ-૪. અભિવ્યક્તિરીતિ અને પૂર્વાપર સંદર્ભ

સંદર્ભ : ૧. 'રાઈનોપર્વત' - રમણભાઈ નીલકંઠ, આદર્શ પ્રકાશન

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

૩. નાટક - સતીશ વ્યાસ

૪. સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી - સં. બળવંત જાની

અથવા (વિકલ્પ)

CORE COMPULSORY COURSE IN GUJARATI-006 B

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ અહેવાલ લેખન અંગેનો પરિચય મેળવી શકશે.

એકમ-૧. અહેવાલ લેખન

અખબારી અહેવાલ લેખનનું મહત્વ.-પરિચય

અખબારી અહેવાલ લેખનનું માળખું.

આદર્શ અખબારી રિપોર્ટરની ફરજો.

એકમ-૨. આદર્શ અહેવાલનાં લક્ષણો.

અખબારી અહેવાલના વિવિધ નમુના

એકમ-૩. બજાર અહેવાલનું માળખું.

બજારમાં તેજી મંદીના કારણો

બજાર અહેવાલનાં વિવિધ નમૂના

એકમ-૪. કમ્પ્યુટરનાં પ્રકાર

માઈક્રોસોફ્ટ ઓફિસનો પરિચય

ટેલીનો ટ્રેકમાં પરિચય.

સંદર્ભ : ૧. વાણિજ્ય પત્ર વ્યવહાર - પોપ્યુલર પ્રકાશન

૨. પ્રત્યાયન કૌશલ - પોપ્યુલર પ્રકાશન

૩. વાણિજ્ય પત્રવ્યવહાર- દક્ષિણ ગુજરાત પ્રા.પુસ્તક પ્રકાશન.

ટી.વાય બી.એ. સેમેસ્ટર-૦૬

CORE COURSE -17

ગુજરાતી પેપર-૧૭ સાહિત્ય સ્વરૂપ - નિબંધ

કૃતિ- 'પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી લલિત નિબંધ ' -સં. મણિલાલ હ. પટેલ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી નિબંધ સાહિત્યસ્વરૂપનો પરિચય મેળવે

એકમ-1. નિબંધ સાહિત્ય સ્વરૂપ પરિચય

એકમ-2. નિબંધ સાહિત્ય સ્વરૂપની વિકાસરેખા તથા એના વિવિધ પ્રકારો.

એકમ-3. 'પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી લલિત નિબંધ ' -સં. મણિલાલ હ. પટેલ (૧૦ નિબંધ)

એકમ-4. અભિવ્યક્તિરીતિ.

(પસંદગીનાં દસ નિબંધો)

૧. માછીનાય	૨. આબુ
૩. જોગનો ધોધ	૪. વર્ષાવેદન
૫. મેળો	૬. ભલે આ નદીનું નામ અરપા હોય
૭. વનાંચલ	૮. આટાનો સૂરજ
૯. મહેશ્વરથી ઓમકારેશ્વર	૧૦. ધર

સંદર્ભ ; ૧ 'પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી લલિત નિબંધ ' -સં. મણિલાલ હ. પટેલ, અરુણોદય પ્રકાશન

૨. લલિત નિબંધ - વિપુલ પુરોહિત

૩. નિબંધ સ્વરૂપ પરિચય - પ્રવીણ દરજી

૪. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ.

૫. નિબંધ અને ગુજરાતી નિબંધ - જયંત કોઠારી

CORE COURSE- 18

ગુજરાતી પેપર-૧૮ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં ઇતિહાસનો પરિચય મળશે

એકમ-1. (અ) ગાંધીયુગને ઘડનારાં પરિબળો

(બ) ગાંધીયુગનાં સાહિત્યમાં મહત્વનાં સ્થિત્યતરો- તમામ સ્વરૂપ.

એકમ-2. (અ) અનુગાંધીયુગને ઘડનારાં પરિબળો

(બ) અનુગાંધીયુગનાં સાહિત્યમાં મહત્વનાં સ્થિત્યતરો.

એકમ-3. ગાંધીયુગ - અનુગાંધીયુગનાં મહત્વનાં સર્જકો

(અ) ઉમાશંકર જોશી (બ) પન્નાલાલ પટેલ (ક) નિરંજન ભગત (ડ) જયંત ખત્રી

એકમ-4. (અ) આધુનિક યુગને ઘડનારાં પરિબળો

(બ) મહત્વની કૃતિઓ

પેરેલિસિસ - ચંદ્રકાંત બક્ષી, કામિની - મધુરાય,

મરીજવાની મઝા - લાભશંકર ઠાકર, જટાયુ - સિતાંશુ

સંદર્ભ : ૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય

૨. એકાંકી અને ગુજરાતી એકાંકીઓ , જયંત કોઠારી

૩. ગુજરાતી નવલકથા – રઘુવીર ચૌધરી

૪. સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી – બળવંત જાની

૫. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – સાહિત્ય પરિષદ

CORE COURSE - 19

ગુજરાતી પેપર-૧૯ ગ્રંથકારનો અભ્યાસ

ભગવતીકુમાર શર્મા, કૃતિ - 'શબ્દનું સાત ભવનું લેણું છે' - સં. રવીન્દ્ર પારેખ,

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યનાં સર્જકનો પરિચય મળશે.

એકમ-૧. ગ્રંથકારનું જીવન , વ્યક્તિત્વ , ઘડનારાં પરિબળો.

એકમ-૨. ગ્રંથકારનું સમગ્ર સાહિત્ય સર્જન

એકમ-૩. કૃતિ પરિચય : 'શબ્દનું સાત ભવનું લેણું છે' (પસંદગીનાં ૨૧ કાવ્યો)

એકમ-૪. પસંદગીનાં ૨૧ કાવ્યોમાં રચનારીતિની વિશેષતા

(પસંદગીનાં ૨૧ કાવ્યો)

ગઝલ

૧. ક્ષણો ૨. જીવી ગયો ૩. આ ઘર ઉંબર ને ફળિયા ૪. ગણવેશમાં નથી

૫. નામ સુરત ૬. માણસની ગઝલ ૭. ચાલ્યો જઈશ

ગીત

૮. એવું કાઈ નહીં ! ૯. બે મંજુરાં ૧૦. હરિવરને કાગળ ૧૧. રુદિયે રહેજો રે !

૧૨. હરિ, સુપણે મત આવો !. ૧૩. અઢી અક્ષરનું ચોમાસું ૧૪. હરિ વરસે કે વ્યોમ

સોનેટ

૧૫. નદી અને ૧૬. રણ ૧૭. તુલસીપર્ણ ૧૮. સોનેટદ્વય (૧) પિતૃકંઠે

૧૯. (૨) ફરીથી ૨૦. પુનર્જન્મ જન્મદાત્રીનો ૨૧. તાપીને

સંદર્ભ : ૧ 'શબ્દનું સાત ભવનું લેણું છે':યૂટેલી કવિતા- સં. રવીન્દ્ર પારેખ, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - રમેશ ત્રિવેદી

૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - બહેચર ભાઈ પટેલ

૪. ભગવતીકુમાર શર્મા - ઋજુતા ગાંધી

CORE COURSE- 20

ગુજરાતી પેપર-૨૦ સાહિત્ય વિવેચનનાં સિદ્ધાંતો

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યનાં વિવેચનનાં સંદર્ભે

પરિચય કેળવશે.

એકમ-૧. શબ્દની શક્તિ :

(અ) શબ્દની ત્રિવિધ શક્તિઓની વિચારણા

(બ) વક્રોક્તિ વિચાર – પ્રાથમિક પરિચય

એકમ-૨. (અ) કાવ્ય હેતુ : ભારતીય વિચાર – પ્રતિભા, વ્યુત્પત્તિ અને આભાસ

(બ) સર્જન પ્રક્રિયા – અનુભૂતિ , અભિવ્યક્તિ અને અવગમનની સંજ્ઞાઓ સંદર્ભે

એકમ-૩. વિવેચન એટલે શું.?

(અ) વિવેચનની વિભાવના તથા કાર્યક્ષેત્ર

(બ) આસ્વાદ, સમીક્ષા, તથા વિવેચનનો ભેદ

(ક) કૃતિ નિષ્ઠ વિવેચન

(ડ) પ્રકાર નિષ્ઠ

(ઈ) તુલનાત્મક વિવેચન

એકમ-૪. સાહિત્યિકવાદ

૧. વાસ્તવવાદ અને અતિવાસ્તવવાદ

૨. સૌષ્ઠવવાદ અને રંગદર્શિતાવાદ

૩. અનુઆધુનિકતાવાદ (નારીવાદ સંદર્ભે)

સંદર્ભ : ૧. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – સતીશ વ્યાસ

૨. વિવિધ સાહિત્યિક વાદો – યશવંત ત્રિવેદી

૩. વિવેચનની ભૂમિકા – પ્રમોદ કુમાર પટેલ

૪. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંત – જયંત કોઠારી

૫. શતરૂપા – શરીફા વીજળીવાળા

CORE COURSE- 21

ગુજરાતી પેપર-૨૧ ભાષાવિજ્ઞાન

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને ભાષાવિજ્ઞાનનો પરિચય મળશે.

એકમ-૧. ભાષાની પરિવર્તનશીલતા

ધ્વનિ પરિવર્તનની પ્રક્રિયા

(સમીકરણ , વિષમીકરણ , ધ્વનિલોપ , સ્વરપ્રક્ષેપ , વર્ણવ્યત્યય, વર્ણગામ, સાદૃશ્ય)

અર્થ પરિવર્તનની પ્રક્રિયા (અર્થસંકોચ, અર્થવિસ્તાર , અર્થાદેશ)

એકમ-૨. ભારતીય યુરોપથી અપભ્રંશ સુધીનો વિકાસક્રમ

અપભ્રંશથી અર્વાચીન ગુજરાતી સુધીનો વિકાસક્રમ

એકમ-૩. ગુજરાતીનાં ઉદભવ અને વિકાસના વિવિધ તબક્કાઓ ,

‘ગુજરાત’ શબ્દની વ્યુત્પત્તિ અને ભાષાનું ‘ગુજરાતી’ નામકરણ

એકમ-૪. ગુજરાતીના દ્વિરુક્ત પ્રયોગો – પદવિચાર

(નામ,સર્વનામ, વિશેષણ, ક્રિયાપદ, સંયુક્ત ક્રિયાપદ , ક્રિયાવિશેષણ, અવ્યય ,

કૃદંત, નામયોગી, વિભક્તિની ચર્ચા)

સંદર્ભ : ૧. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત

૨ ગુજરાતી વ્યાકરણ - યોગેન્દ્ર વ્યાસ

CORE ELECTIVE COURSE- 22 A

ગુજરાતી પેપર-૨૨ (A) ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વનો અભ્યાસ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યનાં પત્રકારત્વનો પરિચય મળશે

એકમ-૧. સુધારકયુગનું ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વ

એકમ-૨. પંડિતયુગ અને ગાંધીયુગનાં ગુજરાતી વર્તમાનપત્રો

એકમ-૩. સ્વાતંત્ર્યોત્તર યુગનું ગુજરાતી સાહિત્યિક પત્રકારત્વ.

એકમ-૪. ગુજરાતી સાહિત્યિક સામયિકોનું પ્રદાન અને કાર્ય.

૧. બુદ્ધિપ્રકાશ ૨. વીસમી સદી ૩. વસંત ૪. પ્રસ્થાન ૫. રેખા અને ગતિ

૬. ગ્રંથ ૭. સંસ્કૃતિ ૮. એતદ ૯. સેતુ

સંદર્ભ : ૧. સંવિદના તેજ વલય - કિશોર વ્યાસ

૨. સાહિત્યરંગી પત્રકારત્વ - અમીતા ઠાકોર

૩. નેપથ્યથી પ્રકાશ વર્તુળ - રમણ સોની- પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

૪. ગુજરાતી પત્રકારત્વ - યાસીન દલાલ

૫. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - સં. કુમારપાળ દેસાઈ

CORE ELECTIVE COURSE- 22 B

ગુજરાતી પેપર-૨૨ (બી) અન - સીન - અપઠિત

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સર્જનાત્મક લેખન, છંદ- અલંકાર . અંગેનો પરિચય મળશે.

એકમ-૧. સર્જક કેફિયત

(અ) ઉમાશંકર જોશી (બ) રાજેન્દ્ર શાહ (ક) હરીન્દ્ર દવે

(ડ) રમેશ પારેખ (ઈ) ચિનુ મોદી

એકમ-૨. કાવ્યનો આસ્વાદ

એકમ-૩. ચાવીરૂપ સંજ્ઞાનો પરિચય

(અ) પીઠઝબકાર (Flash Back) (બ) સન્નિધિકરણ (Juxta Position)

(ક) વિરેચન (ડ) તિરોધાન (Catharsis)

એકમ-૪. છંદનો પરિચય

૧. શિખરિણી ૨. મંદાકાન્તા ૩. પૃથ્વી ૪. હરિણી ૫. શાર્દૂલવિકીડિત

૬. સ્રગ્ધરા ૭. મનહર ૮. અનુષ્ટુપ ૯. હરિગીત ૧૦. ઝૂલણા

સંદર્ભ : ૧. સાહિત્યાચન - બાબુ દાવલપુરા

૨. દક્ષિણા - સં. નરેશ વાઘેલા

૩. આદર્શ ગુજરાતી વ્યાકરણ - વિશ્વનાથ પટેલ

૪. આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞા કોશ - ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા

૫. કવિતાનો આસ્વાદ , છંદ અલંકાર - પ્રાધ્યાપક મંડળ

वीर नर्मद दक्षिण गुजरात युनिवर्सिटी, सुरत

EXTERNAL

टी.वाय.बी.એ તથા ટી.વાય.બીકોમ.

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

વર્ષ -૨૦૨૨-૨૦૨૩, ૨૦૨૩-૨૦૨૪, ૨૦૨૪-૨૦૨૫

ટી.વાય.બી.એ. (EXTERNAL)

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

વર્ષ ૨૦૨૨ -૨૦૨૩ , ૨૦૨૩ -૨૦૨૪ , ૨૦૨૪-૨૦૨૫

CORE COMPULSORY COURSE IN GUJARATI

ભાષા-સાહિત્ય કૌશલ - પ્રત્યાયન કૌશલ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતનો ભવ્ય સાંસ્કૃતિક વારસો અને તેની વિશેષતાઓનો પરિચય મેળવી શકે.

એકમ-૧. સર્જકનું જીવન કવન,

નવલકથા સાહિત્ય સ્વરૂપ તેમજ ગુજરાતીમાં તેની વિકાસરેખા

એકમ-૨. 'જનમટીપ' નવલકથાનો અભ્યાસ, 'જનમટીપ' નવલકથામાં પ્રગટતી પ્રાદેશિકતા,

સામાજિક સાંસ્કૃતિક સમસ્યાઓ , અભિવ્યક્તિરીતિ અને પૂર્વાપર સંદર્ભ

એકમ-૩. અહેવાલ લેખનનું મહત્વ ,

ધંધાકીય અહેવાલનો પરિચય,

ધંધાકીય અહેવાલનાં પ્રકાર

વ્યક્તિગત અને સમિતિ અહેવાલનાં નમૂના

એકમ-૪. અખબારી અહેવાલ લેખનનું મહત્વ , પરિચય, નમૂના

બજાર અહેવાલનું માળખું.

બજારમાં તેજી મંદીનાં કારણો

બજાર અહેવાલનાં વિવિધ નમૂના

એકમ-૫. પ્રશ્નાવલિનો પરિચય , પ્રશ્નાવલિનું માળખું

પ્રશ્નાવલિનાં વિવિધ નમૂના

કમ્પ્યુટરનો અભ્યાસ , કમ્પ્યુટરનું મહત્વ અને ઉપયોગ

કમ્પ્યુટરના ફાયદા - ગેરફાયદા

- સંદર્ભ : ૧. 'જનમટીપ' – ઈશ્વર પેટલીકર, આદર્શ પ્રકાશન.
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. નવલકથા – શિરીષ પંચાલ
૪. નવલકથા – પ્રવીણ દરજી
૫. 'જનમટીપ' – આસ્વાદ અવબોધ, આદર્શ પ્રકાશન
૬. કથાસર્ગ – મણિલાલ. હ. પટેલ
૭. ગુજરાતી નવલકથા – રઘુવીર ચૌધરી, રાઘેશ્યામ શર્મા
- ૮.. વાણિજ્ય પત્ર વ્યવહાર – પોપ્ચુલર પ્રકાશન
૯. પ્રત્યાયન કૌશલ – પોપ્ચુલર પ્રકાશન
૧૦. વાણિજ્ય પત્રવ્યવહાર- દક્ષિણ ગુજરાત પ્રા.પુસ્તક પ્રકાશન.

T.Y.B.A EXTERNAL

CORE COURSE

ગુજરાતી પેપર- ૬ સાહિત્ય સ્વરૂપ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી વાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપનો પરિચય મેળવે

એકમ-૧. ટૂંકી વાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપ પરિચય, નિબંધ સાહિત્ય સ્વરૂપ પરિચય

એકમ-૨. નિબંધ સાહિત્ય સ્વરૂપની વિકાસરેખા તથા એના વિવિધ પ્રકારો.

ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપનો વિકાસ તથા

ટૂંકીવાર્તાનો એકાંકી સ્વરૂપ સાથેનો સંબંધ.

એકમ-૩. વાર્તાવિશેષ ક્રુન્દનિકા કાપડીઆની વાર્તાઓ, સં. હિમાંશી શેલત

દ્વિરેફની વાર્તાઓ – સં. રા. વિ. પાઠક

એકમ-૪. 'પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી લલિત નિબંધ ' –સં. મણિલાલ હ. પટેલ

'નિરાવૃત્ત' – પ્રવીણ દરજી

એકમ-૫. વાર્તાઓમાં અભિવ્યક્તિરીતિ. નિબંધમાં અભિવ્યક્તિરીતિ

સંદર્ભ ; ૧ 'વાર્તાવિશેષ ક્રુન્દનિકા કાપડીઆની વાર્તાઓ'–સં. હિમાંશી શેલત,અરુણોદય પ્રકાશન

૨. દ્વિરેફની વાર્તાઓ – સં. રા. વિ. પાઠક, આદર્શ પ્રકાશન

૩. 'પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી લલિત નિબંધ ' –સં. મણિલાલ હ. પટેલ , અરુણોદય પ્રકાશન

૪. 'નિરાવૃત્ત' – પ્રવીણ દરજી ,

૫. ટૂંકીવાર્તા અને હું – શબ્દસૃષ્ટિ, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

૬. શોધ ગંગા – ઓનલાઈન

૭. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા – જયંત કોઠારી

૮. ટૂંકીવાર્તા – વિજય શાસ્ત્રી

૯. ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપ સ્વાધ્યાય શ્રેણી - સં. બળવંત જાની

CORE COURSE- 07 (EXTERNAL)

ગુજરાતી પેપર - ૦૭ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને અર્વાચીન સાહિત્યનાં ઇતિહાસનો પરિચય મળશે.

એકમ-૧.(અ) મધ્યકાલીન તથા અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ.

(બ) અર્વાચીન સાહિત્યને ઘડનારા પરિબળો

એકમ-૨. સુધારકયુગ તથા પંડિતયુગ :

(અ) સુધારકયુગને ઘડનારાં પરિબળો તેમજ લાક્ષણિકતાઓ.

(બ) પંડિતયુગને ઘડનારાં પરિબળો તેમજ લાક્ષણિકતાઓ

એકમ-૩. સુધારકયુગ અને પંડિતયુગના સર્જકો અને કૃતિઓ

(અ) નર્મદ (બ) નવલરામ (ક) ગોવર્ધનરામ (ડ) કાન્ત

(બ) 'મિથ્યાભિમાન', 'ભદ્રભદ્ર', 'કલાપીનો કેકારવ', 'મ્હારાં સોનેટ'

એકમ- ૪. (અ) ગાંધીયુગને ઘડનારાં પરિબળો, મહત્વનાં સ્થિત્યતરો-તમામ સ્વરૂપ.

(બ) અનુગાંધીયુગને ઘડનારાં પરિબળો , મહત્વનાં સ્થિત્યતરો.

(ક) આધુનિક યુગને ઘડનારાં પરિબળો

એકમ-૫. ગાંધીયુગ - અનુગાંધીયુગનાં મહત્વનાં સર્જકો, કૃતિઓ

(અ) ઉમાશંકર જોશી (બ) પન્નાલાલ પટેલ (ક) નિરંજન ભગત (ડ) જયંત ખત્રી

(બ) પેરેલિસિસ - ચંદ્રકાંત બક્ષી, કામિની - મધુરાય,

મરીજવાની મઝા - લાભશંકર ઠાકર, જટાયુ - સિતાંશુ

સંદર્ભ : ૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય - યુનિ.,ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.

૨. એકાંકી અને ગુજરાતી એકાંકીઓ , જયંત કોઠારી , ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન

૩. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - બહેચરભાઈ પટેલ , યુનિ.,ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.

૪. સાહિત્ય સ્વરૂપ સ્વાધ્યાય- શ્રેણી - બળવંત જાની

૫. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - સાહિત્ય પરિષદ

૬. કવિતાનો સૌન્દર્યલોક - જગદીશ ગૂર્જર

T.Y.B.A EXTERNAL

CORE COURSE - 08

ગુજરાતી પેપર - ૮ ગ્રંથકારનો અભ્યાસ

કનૈયાલાલ માણેકલાલ મુનશી, ભગવતીકુમાર શર્મા,

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યનાં ગ્રંથકારનો પરિચય મળશે.

એકમ-૧. કનૈયાલાલ માણેકલાલ મુનશી ગ્રંથકારનું જીવન, વ્યક્તિત્વ, ઘડનારાં પરિબળો, સર્જન

એકમ-૨ ભગવતીકુમાર શર્મા ગ્રંથકારનું જીવન, વ્યક્તિત્વ, ઘડનારાં પરિબળો, સાહિત્ય સર્જન

એકમ-૩. કૃતિ પરિચય : પૌરાણિક નાટકોમાં સંવેદન વૈવિધ્ય

‘જય સોમનાથ’ નવલકથામાં સંવેદન વૈવિધ્ય

એકમ-૪. કૃતિ પરિચય - ‘શબ્દનું સાત ભવનું લેણું છે.’- સં. રવીન્દ્ર પારેખ

કૃતિ પરિચય - ‘સમયદ્વીપ’ નવલકથામાં સંવેદન વૈવિધ્ય

એકમ-૫. અભિવ્યક્તિ રીતિ, સમગ્રલક્ષી ચર્ચા.

સંદર્ભ : ૧. પૌરાણિક નાટકો - કનૈયાલાલ માણેકલાલ મુનશી, ગૂર્જર પ્રકાશન

૨. ‘જય સોમનાથ’ - કનૈયાલાલ માણેકલાલ મુનશી, ગૂર્જર પ્રકાશન

૩. ‘શબ્દનું સાત ભવનું લેણું છે’- સં. રવીન્દ્ર પારેખ, સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર.

૪. ‘સમયદ્વીપ’ ભગવતીકુમાર શર્મા , ગૂર્જર પ્રકાશન

૫. મુનશીનો વૈભવ - દીપક મહેતા

૬. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - બહેચર ભાઈ પટેલ

૭. અસ્મિતાનો ઉદગાતા- મુનશી - જગદીશ ગૂર્જર

૮. સાહિત્યકાર મુનશી - સુહાસી

૯. મુનશીનાં નાટકો - બાબુ દાવલપુરા

૧૦. મુનશી એક નાટ્યકાર - રવીન્દ્ર ઠાકોર

૧૧. ભગવતીકુમાર શર્મા - ઋજુતા ગાંધી

T.Y.B.A EXTERNAL

CORE COURSE- 09

ગુજરાતી પેપર- ૦૯ સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યનાં વિવેચનના સંદર્ભે

પરિચય મેળવશે

એકમ-1. કળા અને તેના ઉપાદાન

- (અ) કળાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ અને વિભાવના
- (બ) લલિત અને લલિતેતર કળાઓનો પરિચય
- (ક) ઉપાદાન સંદર્ભે દૃશ્ય - શ્રાવ્ય કળાઓની વિશેષતાઓ.
- (અ) સાહિત્યની વિભાવના : પૂર્વ તથા પશ્ચિમના વિદ્વાનોની દૃષ્ટિએ
- (બ) વ્યવહારની ભાષા અને સાહિત્યની ભાષા

એકમ-૨.(અ) કાવ્યના પ્રયોજનો : પૂર્વ તથા પશ્ચિમના વિદ્વાનોની દૃષ્ટિએ, કળા અને નીતિ – વિવિધ વિચારણા.

- (બ) કાવ્ય હેતુ : ભારતીય વિચાર – પ્રતિભા, વ્યુત્પત્તિ અને આભાસ

એકમ-૩. શબ્દની શક્તિ :

- (અ) શબ્દની ત્રિવિધ શક્તિઓની વિચારણા
- (બ) સર્જન પ્રક્રિયા – અનુભૂતિ , અભિવ્યક્તિ અને અવગમનની સંજ્ઞાઓ સંદર્ભે

એકમ-૪. વિવેચન એટલે શું.?

- (અ) વિવેચનની વિભાવના તથા કાર્યક્ષેત્ર
- (બ) આસ્વાદ, સમીક્ષા, તથા વિવેચનનો ભેદ
- (ક) કૃતિ નિષ્ઠ વિવેચન
- (ડ) પ્રકાર નિષ્ઠ
- (ઈ) તુલનાત્મક વિવેચન

એકમ-૫. ૧. કાવ્યનું સત્ય અને વ્યવહારનું સત્ય

૨. સમાજ અને સાહિત્ય

૩. કલ્પન અને પ્રતીક

૪. અલંકાર અને છંદ

૫. વક્રોક્તિ વિચાર – પ્રાથમિક પરિચય

સંદર્ભ : ૧. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – સતીશ વ્યાસ

૨. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંતો - જયંત કોઠારી

૩. સાહિત્ય વિવેચન - બહેચરભાઈ પટેલ

૪. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – એબર કોમ્બી , અનુ. નગીનદાસ સંઘવી

T.Y.B.A EXTERNAL

CORE COURSE- 10

ગુજરાતી પેપર-૧૦ ભાષાવિજ્ઞાન

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને ભાષાવિજ્ઞાનનો પરિચય મળશે.

એકમ-૧. ભાષાનો સામાન્ય પરિચય.

ભાષાની મહત્વની વ્યાખ્યાઓ, સ્વરૂપ અને લક્ષણો

ભાષાનું માનવજીવનમાં સ્થાન અને મહત્વ

ભાષાનું સમાજ અને સંસ્કૃતિનાં વિકાસમાં યોગદાન

ભાષા અને વાણીનો સંબંધ

ભાષા અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓ - ઐતિહાસિક, તુલનાત્મક ,વર્ણનાત્મક

એકમ-૨. ભારતીય યુરોપથી ભારતીય આર્ય ભાષા સુધીનો વિકાસક્રમ

અપભ્રંશથી અર્વાચીન ગુજરાતી સુધીનો વિકાસક્રમ

ગુજરાતીનાં ઉદભવ અને વિકાસના વિવિધ તબક્કાઓ,

ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ

તતસમ, તદભવ, દેશ્ય, પરપ્રાંતીય, વિદેશી શબ્દ

એકમ-૩. ધ્વનિઘટકની પ્રાથમિક વિચારણા

ધ્વનિ પરિવર્તનની પ્રક્રિયા

સમીકરણ , વિષમીકરણ , ધ્વનિલોપ , સ્વરપ્રક્ષેપ , વર્ણવ્યત્યય, વર્ણગામ, સાદૃશ્ય

અર્થ પરિવર્તનની પ્રક્રિયા

અર્થ સંકોચ, અર્થવિસ્તાર , અર્થાદેશ

એકમ-૪. ગુજરાતની મુખ્ય બોલીઓની ચર્ચા (સુરતી , ચરોતરી , સૌરાષ્ટ્રી, ચૌધરી)

ઉપશિષ્ટ ભાષા

નિષિદ્ધ શબ્દો (Taboo Words)

પારસી કે સાંકેતિક બોલી (Jargons)

એકમ-પ. પદ વિચાર

(નામ,સર્વનામ, વિશેષણ, ક્રિયાપદ, સંયુક્ત ક્રિયાપદ , ક્રિયાવિશેષણ, અવ્યય , કૃદંત,

નામયોગી, વિભક્તિની ચર્ચા)

ગુજરાતીના દ્વિરુક્ત પ્રયોગો

સંદર્ભ :૧. ભાષા પરિચય – દ.ગુ.પ્રા.મંડળ

૨. ભાષા પરિચય અને ભાષા વિજ્ઞાન – કે.બી.વ્યાસ

૩. કાવ્યતત્વ વિચાર – આનંદશંકર ધ્રુવ

૪. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત

૫. ગુજરાતી વ્યાકરણ - યોગેન્દ્ર વ્યાસ

T.Y.B.A EXTERNAL

CORE COURSE- 11

ગુજરાતી પેપર-૧૧ અન-સીન અપઠિત

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સર્જનાત્મક લેખન, ગદ્યખંડ, અલંકાર અંગેનો પરિચય મળશે.

એકમ-૧. સર્જનાત્મક લેખન

- (અ) સાહિત્ય અને સમૂહ માધ્યમ (બ) ડાયસ્પોરા સાહિત્ય (ક) દલિત સાહિત્ય
(ડ) સાહિત્ય અને સમાજ (ઈ) સાહિત્ય અને ઈન્ટરનેટ

એકમ-૨. સર્જક કેફિયત

- (અ) ઉમાશંકર જોશી (બ) રાજેન્દ્ર શાહ (ક) હરીન્દ્ર દવે
(ડ) રમેશ પારેખ (ઈ) ચિનુ મોદી

એકમ-૩. ગદ્યખંડનું આકલન, કાવ્યનો આસ્વાદ

એકમ-૪. ચાવીરૂપ સંજ્ઞાનો પરિચય

- (૧) કવિ સમય (૨) પતાકા સ્થાનક (૩) સાધારણીકરણ (૪) વૃત્તિમય ભાવાભાસ
(૫) પ્રતીયમાન અર્થ (૬) પીઠઝબકાર (૭) સન્નિધિકરણ (૮) વિરેચન (૯) તિરોધાન

એકમ-૫. (અ) અલંકાર પરિચય

૧. ઉપમા ૨. ઉત્પ્રેક્ષા ૩. રૂપક ૪. અપહનુતિ ૫. અનન્વય ૬. સજીવારોપણ
૭. વ્યાજસ્તુતિ ૮. દૃષ્ટાંત ૯. અતિશયોક્તિ ૧૦. વ્યતિરેક

(બ). ઇંદનો પરિચય

૧. શિખરિણી ૨. મંદાકાન્તા ૩. પૃથ્વી ૪. હરિણી ૫. શાદૂલવિકીડિત
૬. સ્વગ્ધરા ૭. મનહર ૮. અનુષ્ટુપ ૯. હરિગીત ૧૦. ઝૂલણ

સંદર્ભ : ૧. સાહિત્યાયન – બાબુ દાવલપુરા

૨. દક્ષિણા – સં. નરેશ વાઘેલા

૩. કવિતાનો આસ્વાદ , ઇંદ અલંકાર – પ્રાધ્યાપક મંડળ